

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

BONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 250 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru mărcări pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și insertiuni a se adresa la:
Administratiunea Telegrafurii arhitecteasă Sibiu, strada Măicușilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la:
Redacția "Telegraful Român", strada Măicușilor Nr. 37.

Epiolito nefrancu se reface. — Articoli îngăduiți un se înșopârte.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 1 or. — de două ori 15 or. — de trei ori
15 or. rând cu liberă gamă — și timbre de 30 cr. pentru
de-nare publicare.

Prenumerării nouă

la

"Telegraful român",

care apare de trei ori pe săptămână,
deschisă pe anul următor, 1882,
cu prețul cel mai moderat, care se
poate vedea în fruntea foilei.

*Banii de prenumerație se trimit
mai cu intenție până la achiziționarea poștală (Posta utlitară — Post-Anunțuri).
Numele prenumerării, al comunei unde
se află cu domiciliul, și eventual al
postei ultime să fie scrisă bine, ca să se
poată ceta.*

Se atrage atenția noastră că
abonații, al căror abonament se sfîrșește
cu ultima Decembrie 1881, și înnoi din
vreme abonamentei, pentru ca să ne fie
espedieră silită a sista, sau înțără că
potă ceta.

Se atrage atenția noastră că
abonații, al căror abonament se sfîrșește

cu ultima Decembrie 1881, și înnoi din
vreme abonamentei, pentru ca să ne fie
espedieră silită a sista, sau înțără că
potă ceta.

Editura „Telegrafului Român”
în Sibiu.

* O întrebare foarte mare în expediție se face
prin lipsa unei clăi de aducere dela abonamentul online.

Sibiu 14 Decembrie.

Nationalitatea nemaghiară, prin
urmările și Românilor, sunt astăzi în Un-
garia întrarea unui urât semn de in-
trebară. Luând bine aminte toate cete-
re scriu în presă ungurească pot să și-
dici că care ce mai sănătăi noi în Uni-
gară?

Să nu mergem mai înapoi decât
până la discuțiunea ce a avut loc în
dilectul studiușii academiei „celebrului”

statistic „Keleti” (Klotte) și ne îngră-
zim de ce vedem în diarele ungurești. Cu
o consecuență deamată de la cete-
re scriu în presă ungurească pot să și-
dici că care ce mai sănătăi noi în Uni-
gară?

Să nu mergem mai înapoi decât
până că cete-rii crescenduși copili în limba

ungurească contribuie la unitatea na-
țională maghiară. Sunt puțini aceia

care se mai mulțumește cu metodul lui

Szechenyi, Deak și Eötvös, care pe
o cale mai lungă tinduie la na-
ționalitatea statului poliglot ungurească. Nici

legea este problematică a na-
ționalităților nu mai este astăzi indesiguratoare

pentru șovinii. Sub protecție
închipuite de o suprême „panslavismul”,

„pangermanismul” și „daco-romani-
smul” voiesc unii se cascheză plină și

legă ea „domobală” botăzătă a na-
ționalităților.

Dacă au ajuns treaba până la a-

sta, ce înca să facă? vorbări? De ce

nu se spune simplu: Voi Românilor,

Nemților și Slavori sănătăi ce e

de drept mai multă de căt noi, dar sta-
tu și al nostru al Ungurilor. Facețe-

și voi Unguri ca noi și resignați de

naționalitatea voastră și atunci aveți

și voi toate ca și noi. Atelum voi nu

numără în stat și că atari năveți

să vă impărtășeji de nimic decât de

sarcinile și greutățile care nu le pa-

tenu portu noi singuri.

Situația noastră și atunci cu mult

mai clară și pentru noi și pentru Eu-
ropa, imbatățită de farasimul unor

organe de publicitate, care cetează a
spune că libertate mai multă ca în

Ungaria nu se poate sub soare.

Dar ce vorbim noi de claritate? Aven studiul lui Keleti înaintea ochilor apreciați de presă ungurească. Este diferență numai în numărul tonurilor; acordul nău există și acordul dñece maghiarizare!

Ce se întâmplă cu Sérbi? Ană alesă metropolită de două ori. La alegerea dñești să găsești cel puțin un pretest plăbit. Cum la aduna alegeră pretestul acesta lipescu. Cu toate aceste presă întregă ungurească demisulmănește lui Brătianu. Guvernul central vieneză nă pretenție dela România în afaceră aceasta pre-
tot nimică, ci a lăsat la chibzau cabinetului român cum se e din situație în care a venit cu vina lui. „Fremden-Blatt”, de altă parte, susține că Austro-Ungaria nici pînă minte nu i-a venit se constrângă la România la concesiuni meritorie în cestinile Dunării, fiind aceasta afacerea Europei.

Ce se întâmplă cu Sérbi? Majoritatea oficială a casei deputaților și a distei este de ajuns ca se votizea proiectul și atunci naționalitățile care nău se încoleau medie susținute de stat vin în poziție a susținute
secole medie din mijloacele lor private
în scopul maghiarizării. Pentru pro-
testanții Slovaci se inventează tendență
panslavistică numai ca sub pretestul
acestei să se ia din mană posibilită-
țile de a agașa existența națională.

Întruchiparea întregă a oricărui de
partida morții pe lungă ideea
ungurească sunt în Ungaria și ca numai acela sunt patrioți ade-
verăți care crescenduși copili în limba

ungurească contribuie la unitatea na-
țională maghiară. Sunt puțini aceia
care se mai mulțumește cu metodul lui

Szechenyi, Deak și Eötvös, care pe
o cale mai lungă tinduie la na-
ționalitatea statului poliglot ungurească. Nici

legea este problematică a na-
ționalităților nu mai este astăzi indesiguratoare

pentru șovinii. Sub protecție
închipuite de o suprême „panslavismul”,

„pangermanismul” și „daco-romani-
smul” voiesc unii se cascheză plină și

legă ea „domobală” botăzătă a na-
ționalităților.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Este răbdul naționalității dacă
vor fi mulțumite cu atare situație.

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem noi privirea destul de clară
pentru dñești.

Ce se întâmplă cu cete-rii crescenduși
copili în limba ungurească?

Mijloacele constituționale încă tot
mai sunt destul de care cete-rii să
se înțeleagă cu românii de ele.

Să clarific și naționalitățile din par-
tele că situație cum este nu e buna
se avem

să îndeplinești mai curând. Astă se pare că nu s-a realizat. În urma unei întâlneri luate între guvernul din Viena și cel din Pestă, acesta din urmă și-a lăsat singur sarcina, pe când cel din Viena să angajă cu construirea căile de feră de la Arlberg. Construcționarea acestui drum de feră a început; pe când stărea Dunărea este tot atât sa la Portile de feră ca și acum 10 ani.

D. Magirus a mai relevat și acest fapt de sigur foarte singular, adică că cheltuielile de transport de la Ulm până la Constantinopol se ridică la 15 la sută pe calea direcță a Dunării, prin Viena și Sulina, pe când pe calea mult mai lungă Mannheim-Rotterdam-Londra, nu costă decât 6 la sută. Se întâlnește de căci o mare parte din traficul mărfurilor dintre Germania de sud, Rin, Elveția și Franția de o parte și terile dunărene de altă parte se face pe calea Mediteranei în loc să aicepe drumul firesc și drept pe Dunăre. În fata acestei situații un congresul de comercianți german reclamă o acțiune energetică a Germaniei pentru ca să depărteze cauzele, care au adus astă situație, cauze, care trebuie sătăcuțate parțial în rea voință a Ungariei față de libertatea navigației pe Dunăre. Această aprejură implicită neapără o ostilitate foarte mare către pretensionile Austro-Ungariei relative la supravegherea aplicării reglementelor de navigație pe Dunăre de jos. Va să dică cu deosebire încredere că nu ar în Ungaria, și fiind că aceasta obiectivul reușește a face să prevaleze vederile sale și decisivile, ce trebuie luate în comun, lucrarea de la Magirus și aporeba cea dată-o congresul începe a face să se nască în Germania o misiune destul de pronunțată în contra cererilor formulate în favoarea Austro-Ungariei în ante-proiectul comisieiunii dumărene.

O înțelegere austro-rusă.

„Wolno Slowo,” multutilul organ rus dice, „Besh.” W. al unei partide constituționale, aduce amănunte asupra înțelegerilor facute de comitetul Kalnoky cu guvernul rusesc. Negresc că răspunderea pentru autenticitatea lor ramâne asupra redacției acelei foi. „Wolno Slowo” e interzisă în Rusia și de aceea următorul resumat l-am putut primi numai indirect:

Cabinetul din Viena și Petersburg au aprobat următoarele negocieri ale comitetului Kalnoky în Petersburg, începute de d. Giers la Danzig. Această învoială are de scop să asigure pacea și siguranța în peninsula balcanică, ceea ce este tot atât de important pentru interesele celor două imperii vecine, ca și exacta aducere la îndeplinire a tratatului din Berlin.

Dispozitiile protocolului sunt:

Art. 1. Prosperitatea și stabilitatea ordinei în Bosnia și Erjegovina ce neapără măntuirea în permanență a mandatului austro-ungar.

Art. 2. Sporează oaspeția mai mult independența Serbiei și Muntenegrului, sănătatea și se suprimă agitațiile interne și externe ale acestor principate, cari ar putea prejudica siguranța lor. În aceste sărături guvernul austro-ungar va secunda principalele după putință.

Art. 3. Executarea dispozițiilor tractatului din Berlin, relativ la juncțiunea linioilor ferate austriace și otomane prin Serbia și Bulgaria, să se aducă la îndeplinire cu toate mijloacele.

Art. 4. e menită o regulă navigație pe Dunăre în interesul statelor riviere.

Art. 5 recunoaște marea însemnatate, ce pun cabinetele din Viena și Petersburg pe depină independentă și al ministeriale de externe la a face se vadă, că frasa din mesajul relativ la un control sever, ascunde o concesiune.

tantă zace în raporturile cordiale a' României cu puterile vecine și în suportarea tuturor încercărilor în revolutionare, ce ar putea întrerupe acest raport.

Art. 6. Guvernul austro-ungar va să se aci înainte ajutorul său principalul Bulgariei spre a se organiza pe o bază conservatoare. În casul unei imprenări a Rumeliei orientale sau a Bulgaria, aceasta trebuie să se facă într'un mod, ca poporul vecin să se ferice de orice el nelinisoa și se ne participe elemente revoluționare.

Art. 7. Căuta să se pui capătării arhieci permanente din Albania prinț-organizare provincială, după cum s'a prevedea la Berlin și după putință să se îndeplinească dorințele locuitorilor Albaniei.

Art. 8. Ambale puteri contractante,

cari doresc numai pacea generală, vor opri se între o altă putere în afacerile peninsulei balcanice și se vor opune la acea cca.

Art. 9. În casă comunicăria prin poșta balcanică sau între Marea Neagră și cea Mediterană, ori lipsă în capitala otomană și surbură multi, cele două puteri contractante vor întreprinde imprenă pași necesari pentru înălțarea acelor dificultăți.

Art. 10. Cabinetele de Viena și Petersburg sunt pe depină doar acord, ca canalul de Suez și Egiptul să rețină sub permanentă protecție a turorilor marilor puteri.

Art. 11. Guvernul împăratului Germaniei va fi invitat să se cunoască de acest protocol și să participe la deschidere, ca și vor fi în casurile importante ale acestei afaceri.

Art. 12. Modificările ce ar putea

urma prin forță împregăturilor în ordinea stabilită prin tratatul din Berlin, vor fi susținute discuțiile tuturor

pătrierilor semnatorie ale tractatului. (Semnat) Kalnoky, Giers.

Discursul al doilea al lui D. Bratișiu în cestinuie Dunăre la 7 Decembrie.

Ca să primejde însă mai acuzații de urs facem să președem astă privitoarea la aceeași cestinuie al lui Blaremburg în estras după „România”! Dec!

N. Blaremburg, luând cu venitul său astupă un paragon, dice că se va mărgini în nisice limite otrăvei mai dinante, vorbind de partea aceea a politicii estene care privesc cestinuie Dunăre.

Să dice că, în mesajul, în acăstă cestinuie sunt doar patru bine distincte: patru cordoane și o tablă, a Yachtilui an der Donau și patru sub înțesurilor.

Așa fost reacție, adăugă d-sa, cu parțea aceea care era de natură să mizeze fibra patriotică, din cauza că experiența a probat, că aceasta era de obicei numai nisice diversiuni, nisice reclame.

Necredereea d-sale în tendința oamenilor de Stat și regimului îl face să fie în defensă față cu această parte a mesajului.

Dacă părările exprimate în mesajul se prefigă a fi o programă ministerială, atunci nu mai este nevoie de nici o obiecție, de vreme ce guvernul să angajă deja pe calea tractărilor.

Nevoină să insiste mult asupra trecentului, nu mai vorbește de angajamentele luate de d. Borescu, să crește negresc nu legătura; ceea ce îl preocupa sunt declarările acelor cari au și aq destinele (îrei în mână).

Discursul d-lui prim-ministru și al ministeriale de externe l-a facut se vadă, că frasa din mesajul relativ la un control sever, ascunde o concesiune.

Vorbind de dreptul de supraveghere al Europei, conchide că nu trebuie să se admite de bună voie nici o instituție străină pe malurile, pe teritoriul român.

Aci discută o parte din antiproiect, și revine la cele de la ministru de externe; apoi discută art. 55 din tratatul de la Berlin și dică că Dunărea poate să ni se ia, dar că nu o vom da de bună voie.

Terminând, își arată din nou neîncrederea sa în guvern.

D. președintele și consiliul d-lor, cu toate că Adunarea este ostență, însă în urmă discursul omor, d. Blaremburg, căruia l-a făcămplimentul meu ca să a fost foarte moderat în expresiuni, cu toate că mă sprijină o dată candvorba de cordon, căcăredem, că vorbește de cordonul munților, însă omor, d. Blaremburg, a pus o cestinuie. (nu se mai audă).

Dominoul, cu toate că eu sunt mai bătrân și nu să încat de căi, Blaremburg, dar și eu m'am pus pe teritoriu acela și absolument, pe care se pune deasupra, cu toate că mă afiam într-o poziție care mi atragea o respondere mult mai mare de căcă o poate avea un deputat, și mai cu sămău un deputat din opozitie. Si eu, tot așa căcă, am susținut cestinuie Dunării, și nu și cu același talent; m'am pus și eu pe teritoriu absolut, și căt pentru angajamentele sămău declarat și repet că nu este nici un angajament, căcă dacă ar fi vre unul, apoi negresc, onor, d-le Blaremburg, că ar fi servit cineva de dincolo. Nu noi ar putem să nici o nota la nici un angajament și nici nouă din mandatari noștri nu a fost autorizat de noi să facă cestinuie.

Mi s'a dă o dată, nu scu de cine, că aduc de martori pe reponzat, cu toate că martorii pe care i invocau eu, erau nu numai distinții, dar erau și vii printre ei. Se aduce în totdeauna baronul Haymerle, dicându-se că d. Borescu ar fi lăsat angajamente către dinisul. Apoi d-lor atunci d. Borescu se dusese la băi să complice particular și nu avea nici o măsuină în străinătate; eu eram atunci ministru de externe. Cea ce d. Borescu a putut să vorbească atunci, a fost că o să simă o complicitate academică. Cu toate acestea, sănătigur că d-sa a putut să nici un angajament căci atunci ar fi venit să se prevaleze cineva de acel angajament.

Dar, d-lor, guvernul a vorbit în trei rânduri asupra acestor cestinuie, și nu înțeleg cum d-nu înțelegă comptul de cunțe oficiale ale guvernului, rostit prin reprezentanțele săi în cestinuie Dunăreană. Reprezentanțele noastre în acea cestinuie a reprezentat într-un mod absolut, astfel cum dica eri de Vornescu, și astă-din d. Blaremburg.

Să se aducă o singură frasă a comisariului nostru care să se vadă că guvernul român să a angajat în cestinuie.

Dar ce se dice? Se dice că unii din comisarii ai săi șiă: cuvințele d-lor nu sunt conforme cu opinionele guvernului d-lor. La aceasta, comisarii noștri a respuns: eu sunt organul guvernului, și dacă n-ăs reprezenta ideile lui, guvernul mă desvadă. Cu toate acestea, domnilor, pe teritoriu absolut pe care ne-am pus, ană văd că nu reacțiu, că poate, dacă ne vom pune pe teritoriu acela să păşim cum a pato-papa de Roma cu el non possumus. Victor Emmanuel îl facea cele mai bune condiții, îi asigură suveranitatea chiar pe o parte a Romei, dar Papa nu îl cesașă sită de căcă non possumus.

Ei bine, voi să rămână și noi tot în condițiile acelor de speranță, că atunci când forța nu va mai domina asupra dreptului, atunci să se

se recunoască drepturile noastre? Când va veni timpul acela de aur, ca puterile cele mici să fie asculțate și vocea lor se sătăcă tot aceeași autoritate ca și puterile celor mari în arceapele Europei, atunci vom pute să ne punem pe teritoriul absolut pe care voții d-vostre să stăm astă-dă... (nu se mai audă).

Când d-v, vorbi de regulamentele elaborate pentru Rhei, uită că Rhei și Dunărea sunt două în una. Rheiul, în adevăr, este și el un mare fluviu, dar pe care aproape exclusiv, numai riverani vor face naționalizare; pe cind Dunărea este un riu, nu numai european ci este un riu, al lunii întregi.

Dv. dică că tratatul de la Paris ne păstrează mari mari în cestinuie privată decât tratatul de la Berlin. Apoi en înțeleg cum puteți susține aceasta. Tratatul de la Paris, admisese să se numească o comisie europeană, indicase modul cum să se numească, modul cum să reglementeze poliția și supravegherea, și apoi se vio la puterile mari ca se sănătioneze acela regulamente. Ei bine, oare respecta-să suveranitatea riveranilor prin aceasta? Si băgăt de seamă că atunci nu erau riverani de aceia cări sunt astăzi, că erau puteri mari ca Austria și Turcia, și scăză Austria și Turcia să se facă atunci care care modifică la acela stipulații dar semnătarii tratatului de la Paris nu a se pozează se măresc, și astfel Austria nu a putut se face că o comisie și un reglement așa cum voia. Apoi potem noi se avu pretenții mari mari de dincolo, a cărui putut se aibă una din marile puteri ale Europei? Si apoi numai noi suntem riverani de Portile de Fer, până la Galati?

Scăză d-or, că toate puterile cele mari au interese pe Dunăre. Ată vădă că ciasă în Germania să rădicat cestinuie; că și de acolo se cred că au un drapsuprăs Dunăre, că Dunăre nu este numai a riveranilor, și să toți dreptul se asigure libertatea și absolutul de navigație.

Prin urmare interese mari sunt la Dunăre, și cu toate aceste și eu, ca și d. Blaremburg, nu cu elouență deasupra, și să m-am pus pe teritoriu să-mi și am permis intră patriei echi chiar cuvințe foarte mari, ană: Voții să ne impună? Atunci veniți cu frata că să ne impună? Cum vojii că ar aceste interese mari, cări s-ău putut fi încrezători nici uneia din puterile celor mari, cum vojii că aceste interese, ca și gurătura lor se încredință României, Serbiei și Bulgariei? Ei dlor, nu sijn auține statele din Orient Părisă astăzi la aceea solidă, și în acelle condiții de organizare și garanție a caror să dea puterile toate garantile și garanții de acolo, pe care se nu măritășezem și că nu voiesc să-l chiar la acele puteri mari, cări sunt în condițiile de organizare mult mai vorbădecă statele riverană din Galati până la Portile de Fer. (Nu se audă)

Dlor, de ce nu vedeti, ce se petrec în America în nou canal ce se face? Vedeți cum Statele-Unite, cum Engilțiera sunt cea astă, unde se face canalul, cauță se ia toate garanții pentru ca se asigure interesele lor și libertatea absolută a canalaui și nu voiesc să-l lasă la disprețință numai a riveranilor.

Dlor, eu am pu cestinuie înaintea judecători, fiind că trebuie se nu facem această datorie și se spunem ce credem, și teara va face ca vrăde. Voiesc să se puie pe acel teritoriu absolut și să dică, că nu voiesc să acordăm nimic? Nu are decât se spune și atunci puterile care sănătine la cestinuie.

Dlor, dlor înainte de tratatul de la Berlin dică că cestinuie europeană va face reglementările de poliție și de supraveghere pe Dunăre, care au să

șie conform cu regulamentele ce s'au făcut dela Galati până la Sălina, și care se vor mai face de aici înainte.

Astfel d-lor, când acest reglemente se vor modifica, cine ar să le modifice? Tot comisia Europeană. Ea n'zice acacea astăzi cum să fie același, ci am dîns'acum 9 luni în Senat, unde am spus că nici o dată nu voi primi ca în apelele noastre reglementele se să fie aplicate de altinevea de căt noi însine, dar supravegherea am spus-o deținută, este de interesul puterilor celor mari ale Europei că ei mai întâiu să o discute cum să se facă aceasta supraveghiere, astfel ca suveranitatea noastră se fie cotoarela adaptă.

Onorez d. Blaremburg a di: trebuie să luăm asupra vă și nici să nu venim să ne consultăm căcici scărți cum bat inițial românilor.

D-lor, eu nu m'au crezut nici o dată că sătăcătoare pot: să se ceară în ce urmări va națională întrăgă prin reprezentanți și, în cutare sau către cestință? Apoi, dacă venim en, fară să vă consulte pe d-vostă, și ducem patrile: nimic, nici supraveghiere, nici control, nimic nu primim, și dacă după access se stringea conferență puterilor acelora, caruia fiind tratat și cera cu dreptul săl și interpretarea — căci noi — să-ni dădeam o interpretare mult mai largă, mult mai jocitoare drepturilor naționale, ce facem noi? Din donă una: noi nu supunem, ori mergeam la frunzări. Așa atunci d. Blaremburg n'avea întrădăvă dreptul să-i coroñui și să-l pună de gâtul nostru? Prin urmare, era de datorie noastră că în o asemenea cestință se venim să spunem cum statul încurează, se spunea ceea ce credem noi, și d-vosăstră să spuneți ceea ce credeti d-v, și tot așa este și în dreptul d-v, se combată ideile mele, tot așa ideile și în dreptul meu să combat ideile d-vosăstră și Camera se otrăsăce, dacă voiesc să se pună pe terămuri absolut pe care cereți d-v, se nu puneam. Dar atunci trebuie să se găndească și la consecință; căci, d-lor, când se pune cineva pe terămuri absolut, cel puțin se fie cun eram noi în cestință. Barăriebici, se fie absolut în dreptul, sună nimenei, se nu poate contesta acel drept. Dar aci v'am spus cum puterile consideră cestință, cum ele se cred toate interesate la navigațiunea acestui mare riu și vor se înăntări cu garanții pe care ele le cred cele mai sigure pentru a proteja libertatea naționalității... (nu s'audă).

Total este, d-lor, pentru noi ca în același timp, când se asigură interesele colorați și nu se vătăme ale noastre, să nu se aducă vro-jigne de drepturile suverane ale ţării noastre. Dar eu nu cred că puterile au interes să ne umilească, că un interese să ne jignească; sunt încredință că ele au să ne facă concesii, astfel încât să nu atingă întru nimic în drepturile noastre.

Ei sună încredință că ar fi mai bine a avă controlul Europei decât în unei singure puteri, căci atunci s'ar pări că suntem puși sub epiropia unei singure puteri.

Când controlul va fi făcut de toate puterile, va fi mai bine pentru toți, și aceasta se face pretutindeni: ori unde sunt interese comune, se iau măsuri d'asigurare în comun. Chiar dreptul comun cred că nu se poate depărtă de la acest principiu.

Repet d-lor, că noi am stat pări săj pe terămuri d-lor Blaremburg, într-un mod absolut, dar am credut că a mai stă și d'acum înainte p'acel terăm, fară că se scim care este voiația nației, am face mai mult de căt o gresală, o crimă.

Statutele reuniunii femeilor române din Zerneschi și giur, pentru ajutorarea fetelor orfane și paupere.

§ 1. Scopul reuniiunii este creșterea copililor români orfani și paupere; documantă prin ajutorare materială respective priajutorare copililor, ca ele să poată învăța în scolare de învățământ și lucru de măuncă; și în fine instituirea de scole de învățământ și de lucru.

§ 2. Fondul reuniiunii îl formează:
a) tachele anuale plătite de membrii reuniiunii;
b) ajutorale băncice ale membrilor ajutoarelor;
c) venitul balului aranjat în fiecare an din partea reuniiunii;

d) venitul acelor obiecte, care fiind donație reuniiunei se vând sau se joacă în favorul acelei.

§ 3. Fondul reuniiunii române și totdeauna nestingeră.

Dintre interesele copililor elocate se vor întrăgăzuia $\frac{1}{2}$; iar $\frac{1}{4}$ se va capitaliza.

Ajutoralele în natură se vor preface în bani și se vor aduce la capital. Vestimente, albiuri și ajutoarele de cărți se vor împărtășii între fete.

Elocase capitalilor, prefecțorii ajutoarelor amintite în art. § 2 se joacă de agenții comitetului reuniiunii.

§ 4. Membri ordinari a reuniiunei pot să fie femeile române ouătate, care contribuie pe acel pajin 1 fl. sau și a capitolatul acestui taxă.

Membri fundatori, care donează edată pentru toateadna spre scopul reuniiunei cel pajin 20 fl. v. s.

Membri onorari acea forme de altă națională, care contribuie cu minimul arătat în alticea prima a acestui §;

ca membru binefăcător fără

desebere de naționalitate este aceea, care s'ar destina fetei ajutorare reuniiunii.

Persone străine se pot alega de membrori prelungind prealabilă aprobare din partea ministerului reg. de interne.

§ 5. Agențele reuniiunii îl îndeplinește adunarea generală, comitetul și președinta.

§ 6. A banare generală ordinară să fie în tot anul de 2 ori și adică: în luna lui August și Decembrie; adunarea generală extraordinară însă se poate face în cursul perioadei și urgență în urma propunerii comitetului sau la cererea motivată în serie a 10 membri.

§ 7. La pedinția generală astăzi ordinari că și ordinari pot lua parte membrii ordinari și fundatori cu vot decisiv, membrii binefăcători cu vot consultativ, având drept de casă membru a căi administrație având și la cera deslușiri deputare starea.

§ 8. Agențele adunării generale sunt următoarele:

a) Alegera funcționarilor și a comitetului;

b) suscoperă membrilor onorare și binefăcători;

c) examinarea societelor subordonate de către diverse așezări, în casă de lipă, printr-o comisie din sinul adunării generale;

d) statuirea bugetului și ajutoarelor distribuite;

e) modificarea statutelor după trebuire.

§ 9. Adunarea generală ordinată se convoacă de președintă cel pajin cu 8 zile înainte. Atât în adunarea generală ordinată, și călătoare, președintă, președinte, în casă de impecabile vice președinte.

Pentru aducerea de concluzii valide se cere majoritatea relativă de voturi; cară se modifică statutul $\frac{1}{3}$ din voturile tuturor membrilor și nu atare concurs numai atorii care valorează, dacă la convocarea adunării sunt făcut cunoscute, că se vor modifica statute.

§ 10. Comitetul reuniiunii constă prelungită președinta resp. vice-președintă, cizeria și notar, încă din 4 membri ordinari aleși pe căte 2 ani prin adunarea generală.

§ 11. Alegera se face prin achamare, cară la convocarea a 5 membrii, prin votare nominală și se sedule.

Ca abesa se privesc acel membru, care a întrunit majoritatea relativa de voturi; în casă cănd mai mulți membri ar avea voturi egale, se face alegeră nouă între cești.

La casă de alejice membrul ales, se privesc de același acces, care după deosebirea întrunită majoritatea de voturi.

§ 12. Agențele comitetului sunt următoarele;

a) Administrație și locare a averei reuniiunii;

b) împărtășirea obiectelor și ajutoarelor băncice destinate de adunare generală spre care se operează a se lucea în considerare lipsa și meritul fetelor ajutorare;

c) a face raport despre starea averii reuniunii și a substrebe societatea este la fiecare adunare generală spre supracoresură.

d) pregătirea programelor și proponerile pentru adunare generală;

e) execuțarea tuturor concluziilor adunării generale;

f) în privința clo-acărui banilor statorește că nu se poate imprumuta nimic o sumă mai mare de 200 fl.; că întretele și se plătesc anticipe în fiecare jumătate de an, în casă contrară și se aloca capitalul și să se incaseze îndochorește; capitalul se va eloca numai printr-o obligație întărită bulată pe realitate în vîndul prevederii.

§ 13. Comitetul pune în discuție care din pedinție ordinară adăună taxă și după fiecare adunare generală ea se predilecție extrăordinară după trebuire.

§ 14. Președintă presidește în adunările generale și sedinele comitetului, îngrijind pentru observarea statelor și bucurării sociopul reuniiunei, precum și executarea concluziilor adunării generale, esmenind sumele dănde din fondul reuniiunei, subscrise cu notarul protocoletul adunării generale și judecătoria comitetului și cele lalte corespondente, reprezentă față de oficiu și a treia persoană;

Toate acestea faceră îndeplinirea în casă de impedece a președintelui vice președintă;

§ 15. Caseria primește printr-o bugetă și contracazanță toate venitile, extindându-se sumele asemenea de preleșită, poartă deosebit de un cospod exact, compune și substrebe în fiecare pedință ordinără a comitetului sociopul și păstrează domeniiile deosebit capabilele elocate sub prevedere;

§ 16. Notarul efectuează agențiale scripтурistică. Ca notar se poate spăli și un bărbat;

§ 17. Toate agențele le provăd oficiile gratuită după împrejură însă notarul se poate remunera;

§ 18. Protocolul adunării generale se verifică prin o comisie de 3 membri aleși ad hoc prin adunarea generală; protocolul pedințelor comitetului însă prin sine însuși în casă deosepse pedință, în casă următoare prin o comisie de 3 membri de numai de președinte;

§ 19. Fie care membru poate epă din reuniune după placere, de epă se privesc și acel membru, care în 3 ani sună după altul n'platit taxa; însă membru epă n'platit nu se poate califica că are pretenții sau față de reuniiune pe baza taxelor solvante.

§ 20. La casă cănd în adveță să înființe instituție de învățământ prevoită în §. 1 planul de învățământ are a se substaționă mai întâi înstatul ministerului regesc de culte și se pot aplica în instituție numai persoane cu diplome; inspecționează din partea regiunii se va exercita prin inspectoare regale de scoale.

§ 21. La casă cănd românește din care împrejură neprăvădită sălăcioasă, se vor aduce la convocarea adunării generale, în casă de la instaurarea statelor și se ajute copile orfane și paupere; însă concluziile adunării generale, în casă de la instaurarea statelor și se ajute copile orfane și paupere;

§ 22. Reuniunea se poate abate doar după scopul propriu în §. 1 și călăjii §. 2 și dacă s'abat și ar urma vreo procedură, prin care ar vătăma interesele statului, sau ar peredită averea reuniiunei sau a membrilor ei, regimul este îndepărtat printr-o susținătură activității și de departe a reuniiunii a ordină creștere și conform rezultatului corectitudinei și a disloca difinitiv reuniiunea.

Din ședința adunării generale a reuniunii femeilor române din Zerneschi și giur, punută în 16/28 Decembrie 1859.

Maria N. Goroiu,
președintă provizorie.

23146 szám
Láthat a magyar királyi belügyminister Buda
Pesten 1851 évi május 10. én.
a miniszterhez.

Prony a. k.
allamtitkár.

Varietăți.

* Asociația românilor pentru sprințirea Invățăței lor și Sodalilor români meritorii în Bragov își va înmormânta în 3/15 Ianuarie 1852 în Sala de desemnă a Gimnaziului român la 3 ore d. am.

Agențele vor fi:
a) reportul Comitetului;
b) reportul despre starea caselor;
c) alegera Comisiei pentru înscrisarea membrilor;
d) proponerile Comitetului;
e) alegera unor membri în Comitet;

f) bugetul pe anul 1852 și ajutoarele pre-scrise în art. 4 din statut. Domnii membri ai Asociației și toti domnii care doresc promovarea meseelor între Români sunt rugați a lăua parte la adunarea generală.

Din ședință comitetului în 1 Decembrie 1851.

B. Bainescu m/p, I. Bozocan m/p,
pres. secretar.

(Convocare) Conform §. 6 din statut se convocă prin aceasta adunarea generală ordinără a reuniunii femeilor române din Zerneschi și jură în 2. 9 ore după prânz în sala sediului scolarilor din loc, la care sunt rotogate toate membrele reuniiunii. Într-o altă agenție va fi și constituită definitivă a reuniiunei pe baza statutelor întărite de Inaltul minister.

Zerneschi în 10 Decembrie 1851 st. n. Maria Goroiu,
președintă reuin.

* (Evangelhia macedo ro-mâne) [Dilecă acetă a egit în București de după tipar evanghelie, scrisă în dialectul român din Macedonia, după originalul sfintei Mitropolii din București, și împrăștiată cu cheltuieli ministerului cultelor. Aceasta Evangelhie și Tărâță într-o carte ascunsă într-o cărăcioare bogată în ingrijă, și este destinată poporului bisericile române din Macedonia]

* (Cum fac nihilistii păcate) — Intendență palatului din Petersburg este în mare fierbere, din cauza că, scotându-se din soprul imperial trăsura de gală destinată a servir la incoronarea Tariului, s'a văzut că toate ornamentele ei de aur și de argint dispăruseră. Valeoarea lor se urcă la o sumă considerabilă. Toti servitorii fură lăsați indată la corăcătare, se facă o mulțime de perchiții, dar fără nici un rezultat; poliția n'pută să descorepe nimic.

* (Regula olandezilor) Începând doila 1350, în timp de 80 de ani, Olanda a fost teatru celor mai grozave lopte de partide. Acei eroi superiori "Kabeljans" aci Ho-

ekșii*. Aceste nume ciudate purtau partidele beligerante; ele se botesseră astfel: Kabeljanși, numiți aşa după un pece mănicăos, semănătoare în înghită pe adversari lor; Hoekși vreau să prină și să se ucidă pe Kabeljanși; hoeks se numește în limba olandeză undita. Ambele partide de desnoroi printr-crîndile cele mai ingrozitoare.⁵ Totodată cronicile relatează fapte de eroism rar, care merită și împuse altării cu ele din anticitatea greacă și română.

La 1425 Kabeljanși erau în posesiunea tarelei castel Schoonvaren, apărut de bravul comandan Arnold Beiling. Hoecși împresurăse castelul și în fine îl siliră prin foamea să capătă cea de la Beijing, care avea vrăjimă neîmpăcată între capii Hoekslor, fu inclus din capitala jumătate și condamnat să fie îngropat de viu. El era un bărbat orgolios și ura mult pe dușmanii săi de căd să apeleză în contra acestei sentințe barbare, cerând grăția unui fel de moarte mai puțin grozavă. El ceru numai un termen de o lună de dile, spre a-și regula afacerile sale luminoase, pentru care scoapea să plece la casă. De mirare fu, că Hoecși i-a acordat cererea. El îi lăsă să plece, după ce s-a obligat prin jurământ solemn, că se va întoarce la un timp hotărât și se va punse sentinței date.

Beiling se folosi de termenul acordat, spre a-și ţine de la de familia și amicii săi și s-a face testamentul. Apoi făcea la luna în seamă lacrimile și rugămintele răduzelor și conform jurământului și cuntenții său se întoarce în tabere Hoekslor, cari, nesimțitori pentru mărimea morală a acestui Regnului olandez, escuzau întrădevăr aspira lui aceea sentință teribilă. Arnold Beiling fu îngropat de viu și muri cu atâta curaj stoinic în căt și călă sărăcili sălă admine.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Metodica specială

a Studiului Religiosului în scăolele poporale.

(Urmărește)

§ 10. Tractarea metodică a Tipurilor caracteristice.

Scopul secundar, pe care îl urmărin primăriiști despre lucrări religioase și morale, trebuie să îl urmărim și cînd trăteam Tipuri caracteristice. Pe cînd însă la tractarea istorisirilor pondură principal trebuie pusă pe înțrebări și răspunsuri, în tractarea Tipurilor caracteristice pondură principal se pune pe explicarea învățătorului. Cu aceasta nu se schidează întrările în decursul istoriirei și expărțierii. Dîn protivă că, înțrebările, ocupă un loc foarte însemnat în tractarea Tipurilor caracteristice. Învățătorul are să pună întrebări în decursul istoriirei în toate căsurile în care poate apărea un responz destulitor, ca de această reație să înceapă demersul istorisirii ulterioare.

Înfiindă în un tip caracteristic se tragează despre un șir de lucrări informative, învățătorul are să ajute pe elevi, ca din fiecare lucru singurătic să deducă concluziunile aplicării practice în cazuri analoge; iar din întregul, rezumatul de învățătorul urmărit de elevi: are să descrie caracterul personalității deosebită care s-a tratat, espunându-l ca model pentru elevi.

(Exemplu: Iosif în Egipt, Iov, David, Cristos, Apostol Pavel, Orligen, Chrysostom, Vasiliie cel mare, Sava Brancovici, Andrei Șaguna.)

§ 11. Întărirea caracterului religios-moral.

Caracterul religios moral, pe care Tipurile caracteristice au chimerăt al stării și dezvoltă, în instrucțiea ulterioară trebuie să intărăci, adus la soliditate. Aceasta se poate numi pe încreștere, cu ajutorul istoriei bisericice, specia la celelă naționale.

Dacă Tipurile caracteristice nu se pot trăsa în scăola, fară că se își premiersc istorisirile despre lucrări religioase și morale: istoria bisericăesc nu se poate preda decât numal pe baza tipurilor caracteristice. Ea are să fie conființare și amplificare a tipurilor caracteristice, dar puțin în care care și-stem.

Istoria bisericăesc în întregul ei este mult prea vastă decât să se poată preda întreagă în scările poporale. Dar nici elevii în viață lor practică nu își neapărată de cunoașterea ei, și nici scopul Studiului Religiosului nu este a-i face cunoștu cu urșita înțreagă biserică, în toate fazele prin care a trecut. — De aceea, acomodându-ne scopului ce urmărim: vom trata numai pe scurt anumite părți din istoria bisericăesc în genere (față creștinismului), goanele, perioada de la 325—500, iar mai pre larg istoria bisericăesc — amplinându-nu mai tipurile caracteristice (Istoria creștinismului: Pavel; Goanele; Orligen; Perioada de la următorul Sava Brancovici — Șaguna.)

Prin tractarea specială a istoriei bisericice naționale nisum a săd și întărîi în elev așpirarea către biserică sa și dorul de a imita în virtuti bisericice-nationale pe acel bărbat, care săn destins apărând biserică și luptându-se pentru înaintarea ei. — Prin promovarea istoriei bisericice avem în vedere pe lîngă scopul principal al Studiului Religiosului în general, și unul special: deșteptarea și întărirea simțului de naționalitate.

§ 12. Tractarea metodică a istoriei bisericice.

Ca și la Tipurile caracteristice și ca și la istoriile despre lucrări religioase și morale, aşa și la tractarea istoriei învățătorul are să folosească cartea numai pentru sine. Prin urmare nu-i este permis a da în mână elevului o carte specială cu îndrumărărie, să memorizeze sau să învețe de rost.

Singura carte auxiliară pentru Studiul Religiosului afără de Catechismul este legendarul sau carte de cotire. În aceasta trebuie să fie cuprinsă istoriile despre lucrări religioase și morale și chiar și Tipuri caracteristice din viață religioasă și morală, și chiar și Tipuri caracteristice din viață religioasă și morală. Pe acela înse, învățătorul le va trăca ca „piese de cotire” având în vedere scopul Studiului Religiosului și normele pentru tractarea metodică amintite în §§ precedenți.

La tractarea metodică a istoriei, învățătorul va purcă tot de una della lucruri deja cunoscute, va să dîcă istorisirile le va începe de tipurile caracteristice, pe care le-a tratat dejour. În jurul acestor Tipuri, ca un fel de amplificare are învățătorul să largășe cercul de cunoștințe al elevilor, precepându-adeăt tot de una dela cunoștință și aducând în strînsă legătură cu ce e necunoscut. Espunerea materialului nou va avea în privire împregăturile în care a vîzut personalul de care se vorbesc în tip, ca și premersi și ce-i urmat mai momentos.

Spre a putea ajunge la Rezultatul dorit cu toți elevii, învățătorul până a nu începe istorisirea are să recapituleze tipul caracteristic, de care intenționează a începăci. Recapitu-

larea nu o face însuși ci pune să o facă unul sau mai mulți elevi. Apoi expășind și punând întrebări, la care presupune că unul sau altul din elevi îi poate da răspuns, tracează materialul din istoria bisericăesc largind și amplificând în chipul acesta cunoștințele din tipul caracteristic, și înăndărîndu-le în legătură — după putință — cunoștințele elevilor din istoria universală, respective din istoria patriei.

§ 13. Despre Rugăciune.

Precind Întuiția și istorisirile lucrărilor religioase și morale. Tipurile caracteristice și istoria bisericăesc se dezvoltă treptat mai din adun, conformată imprumutat: pe atunci Rugăciunile se pot privi ca obiect de sine, care nu altăna decât dela dezvoltarea intelectuală și dispoziția spirituală. Pe cînd Întuiția și istorisirile despre lucrări și tipurile împresură au cunoșterea bisericăescă în lumeni cu istoria bisericăesc în vedere mai mult esteriorul apelor altora, prin care învățătorul nisuscă a influența asupra internumil elevilor, și nu îi hotărî spore imitate în viitor, pe cînd elevi în tractarea acestora române decocântă pasiv și împresură împresum din afară: pe atunci Rugăciunile sunt menite a pune pe înțeles elevi în lucrare, să mai cațină și înimă lor să se îndrepte spre un ideal, cu care să se pună însigă în ore care comunică. Prin Rugăciune dețin de asemenea și un cor cu boala, cu care să se pună în siguranță învățătorul.

Acăi se vede însemnată Rugăciunile pentru scola poporala. Ele au chemarea a eserită pe elevi și în religiositate. Toamă pentru însemnată, să, acest exercițiu este parte cea mai gingășă din instrucție. El poate să se înceapă faptice și cu suscordinul de sucesoriul său de după ce elevul a ajuns la ora care priceperă. Caci nimic nu împedează mai tare dezvoltarea religiozității și nimic nu are urmări mai funeste pentru religiozitate și moralitatea omului ca elevul să se îndrepte spre un ideal deosebit. Caci nimic nu împedează religiozitatea și moralitatea omului ca elevul să memorizeze rugăciuni nelinjește de el, în invata multă cunoștință, fară că aceste să aibă vră influență asupra inimii lui.

Ajungând apoi la priceperă, toamă finindă ne-la înțeles, și nici își să simtă să le înțeleagă, se disgustă de rugăciunile, și prin aceasta își pierde religiositatea. Vom propune deci Rugăciunile cele mai ușoare și mai la înțeles, și nu vom feri ea de foc de rugăciunile grele de înțeles, sau renădruse ca: „Lumină liniștită, Acum să lobodescese, Veselitume-așa ipre noi! Doamne intru făpturile tale.”

La propunerea Rugăciunilor învățătorul trebuie să aibă ca maximă învețătură Mantuitorului: „Când ve rugăciu-ni borborositi multe ca pagâni, cari cugeta că dăca vor vorbi multe vor fi ascultăti” (Mat. 6, 7). Învățătorul nu are să învețe pe elevi multe Rugăciuni de înțeles destul de cînd, ca puține, și înalte, care să pătrundă mintea și înimă și se înalte sufletul. Are prin urmare să își învețe numai de acelă Rugăciun, cari

a) sunt mai indispensabile, și b) sunt acomodate priceperii elevilor.

Apoi considerând că spre nimic nu e mai acuadonată poiesia ca spre Rugăciune, fiind și Rugăciunea un fel de poiesă a inimii, și considerând că nimic nu învață elevii mai ușor, mai cu placere și cu mai delungăță înțiere amintie ca poiesiile: învățătorul va face sunete dacă pe elevi îi va invăța Rugăciuni în poiesi upoare, de care se află aproape în fie care de cotire.

Firescă aici unii din învățători vor veni în colisie cu prejudecătele și preconizațiile unor părinți, care săn dedă a andi pe copiii lor la cîsesan ricănd în chor toate Rugăciunile din Bucovina, ba chiar și unele din Cisășos. Dar învățătorul în înăltă să chimeare are să se înțelepte aceste preconizații, are și înăstasește spiritul cu blândeje, cercând a capacita pe cei nemulțumiți, și la casă de lipsă înăndă în ajutorul autostrăzile preoțimii și a superiorilor săi.

(Va urma.)

Lista
contribuitorilor la fondul reuniunii judecătorilor români și dr. din Făgăraș și prienii dr. Maria G. Eiser, Elena Danu, Popa Radu și doamna Haret P. Popescu.

Dela Opres și Strecea Cărpățea;
DD-nu Elena D. Popa-Radu 20 fl.;
Preot Cărpățea Ana Stoica 20 fl.;
Strecea Cărpățea Maria Pop Monica
fl., Judeoana Treză Crăciună 20 fl., Anisia Budacu 1 fl., Susana Grava 1 fl., Anisia Budacu 1 fl., Elisabeta N. Banciu 1 fl., Parasciva Bacurencu 1 fl., Ana G. Reșină 1 fl., Rafta L. Voda 1 fl., Maria G. Moldovan 1 fl., Parasciva I. Stoici 1 fl., Filoteia G. I. Bucurencu 50 fl. Maria C. Socoliceanu vice-jud. 50 fl., Maria Pop Monica 40 fl., Maria Bodu 50 fl., Elisaveta G. Tarcea 50 fl., Ana N. Capăzian 50 fl., Maria T. Tarcea 20 fl., Ana I. Candinolu 30 fl., Era Dragomir 24 fl.;
Preot Strecea Cărpățea Maria G. Banciu 6 copii până tot de Strecea Cărpățea Maria Traiană Dragomir 4 copii până, Maria G. Pop 4 copii până, Ana G. Roman 4 copii până, Maria Oltan 3 copii până, Maria N. Capăzian 3 copii până, Maria V. Solomon 3 copii până, Maria G. Oana 4 copii de până, Maria Tarcea 20 fl., Ana I. Candinolu 30 fl., Era Dragomir 24 fl.;
Preot Strecea Cărpățea Maria G. Banciu 6 copii până tot de Strecea Cărpățea Maria Traiană Dragomir 4 copii până, Maria G. Pop 4 copii până, Maria Oltan 3 copii până, Maria N. Capăzian 3 copii până, Maria Boeru 5 copii de până, Maria A. Șari 5 copii de până, Maria N. Banciu 4 copii de până, Maria G. Stoica 3 copii de până, Maria Boeru 5 copii de până, Maria I. Popa 3 copii de până, Maria Boeru 4 copii de până, Maria Aron Lancea 20 fl., Elisabeta Raț 50 fl. Maria Comșea 20 fl. Dela mai mulți 3 copii și 7 copii secare.

Dela Comana înfirieră prin dama Maria Eret și dr. Haret Popescu:
Anam Bogre de Nagy Barboiu 5 fl., Maria Pop Gridaeul 3 fl., Justina Popfia preotă 20 fl., Aurelia Pop preotă 20 fl., Maria Ștefan 4 copii până, Maria Oltan 3 copii până, Maria Capăzian 3 copii până, Maria V. Solomon 3 copii până, Maria G. Oana 4 copii de până, Maria Boeru 5 copii de până, Maria I. Popa 3 copii de până, Maria Aron Lancea 20 fl., Elisabeta Raț 50 fl. Maria Comșea 20 fl. Dela mai mulți în burză și 7 copii secare.

Anastasia Popescu,
președintă.

Bursa de Viena și Pestă
Din 25 Decembrie 1881.

Viena	Bursa
119.55	119.50
91.40	91.00
109—	108.50
37.25	37.25
154—	133.75
95.95	96.00
98.50	98.00
98.75	98.50
98.75	98.50
97.70	97.50
75.70	75.70
93.50	93.75
132.75	132.75
501.80	501.80
99.30	99.30
335.70	335.60
112.23	122.00
99.30	99.30
5.61	5.50
56.15	56.10
118.75	118.65